

Reguli
uniforme privind Contractul de Transport
Internațional Feroviar de Călători
(CIV - Apendice A la Convenția COTIF)

*Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 538bis
din 01/09/2001*

TITLUL I

Prevederi generale

ARTICOLUL 1

Domeniu de aplicare

§ 1 Prezentele Reguli uniforme se aplică oricărui contract de transport feroviar de călători, efectuat contra plată sau gratuit, atunci când locul de plecare și de destinație sunt situate în două state membre diferite, indiferent de domiciliul sau sediul și naționalitatea părților la contractul de transport.

§ 2 Atunci când un transport internațional care face obiectul unui contract unic include, în completare la transportul transfrontalier feroviar, un transport rutier sau pe o cale navigabilă interioară în traficul intern al unui stat membru, se aplică prezentele Reguli uniforme.

§ 3 Atunci când un transport internațional care face obiectul unui contract unic include, în completare la transportul feroviar, un transport maritim sau un transport transfrontalier pe cale navigabilă interioară, prezentele Reguli uniforme se aplică dacă transportul maritim sau pe cale navigabilă interioară este efectuat pe linii înscrise în lista de linii prevăzută în Articolul 24 § 1 al [Convenției](#).

§ 4 Prezentele Reguli uniforme se aplică de asemenea, în ceea ce privește răspunderea transportatorului în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor, însoțitorilor expedițiilor transportate în conformitate cu [Regulile](#) uniforme CIM.

§ 5 Prezentele Reguli uniforme nu se aplică transporturilor efectuate între stații situate pe teritoriul statelor limitrofe, atunci când infrastructura acestor stații este administrată de către unul sau mai mulți gestionari de infrastructură care aparțin de unul și același stat dintre respectivele state limitrofe.

§ 6 Oricare stat care este parte la o convenție privind transportul internațional feroviar direct de călători, comparabilă cu prezentele Reguli uniforme, poate, atunci când adresează o cerere de aderare la Convenție, să declare că nu va aplica aceste Reguli uniforme decât transporturilor efectuate pe o parte a infrastructurii feroviare situată pe teritoriul său. Această parte a infrastructurii feroviare trebuie definită în mod precis și trebuie să fie conectată la infrastructura feroviară a unui stat membru. Atunci când un stat a făcut declarația mai sus menționată, prezentele Reguli uniforme nu se aplică decât dacă:

a) locul de plecare sau de destinație, precum și ruta prevăzută în contractul de transport sunt situate pe infrastructura specificată sau

b) infrastructura specificată leagă infrastructura a două state membre și dacă aceasta a fost prevăzută în contractul de transport drept rută pentru transportul de tranzit.

§ 7 Statul care a făcut o declarație în conformitate cu § 6 poate, în orice moment, să renunțe la informarea depozitarului. Această renunțare are efect la o lună de la data la care depozitarul a avizat statele membre. Declarația devine fără efect, atunci când convenția la care s-a făcut referire la § 6, prima frază, încetează a mai fi în vigoare pentru respectivul stat.

ARTICOLUL 2

Declarația privind răspunderea în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor

§ 1 Oricare stat poate, în orice moment, să declare că nu va aplica călătorilor, victime ale accidentelor survenite pe teritoriul său, ansamblul prevederilor privind răspunderea transportatorului în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor, atunci când aceștia sunt cetățeni ai respectivului stat sau au reședința stabilă în acesta.

§ 2 Statul care a făcut o declarație în conformitate cu § 1 poate renunța, în orice moment, la informarea depozitarului. Această renunțare are efect la o lună de la data la care depozitarul o aduce la cunoștință statelor membre.

ARTICOLUL 3

Definiții

În sensul prezentelor Reguli uniforme, termenul:

a) "transportator" înseamnă transportatorul contractual, cu care călătorul a încheiat contractul de transport în baza prezentelor Reguli uniforme, sau un transportator succesiv răspunzător în baza acestui contract;

b) "transportator substituit" înseamnă un transportator, care nu a încheiat contractul de transport cu un călător, dar căruia transportatorul la care s-a făcut referire la litera a) i-a încredințat, în întregime sau în parte, executarea transportului feroviar;

c) "Condiții generale de transport" înseamnă condițiile transportatorului sub formă de condiții generale sau de tarife legale în vigoare în fiecare stat membru și care au devenit, prin încheierea contractului de transport, parte integrantă din acesta;

d) "vehicul" înseamnă un vehicul motor sau o remorcă transportată cu ocazia unui transport de călători.

ARTICOLUL 4

Derogări

§ 1 Statele membre pot încheia acorduri care să prevadă derogări de la prezentele Reguli uniforme pentru transporturile efectuate exclusiv între două stații situate pe ambele părți ale frontierei, atunci când nu există altă stație între acestea.

§ 2 Pentru transporturile efectuate între două state membre, care tranzitează un stat care nu este membru, statele în cauză pot încheia acorduri care derogă de la prezentele Reguli uniforme.

§ 3 Sub rezerva altor prevederi de drept internațional public, două sau mai multe state membre pot fixa între ele condițiile în conformitate cu care transportatorii sunt supuși obligației de a transporta călători, bagaje, animale și vehicule în traficul între aceste state.

§ 4 Acordurile la care s-a făcut referire în §§ 1 până la 3, precum și intrarea lor în vigoare, este comunicată Organizației Interguvernamentale pentru Transporturile Internaționale Feroviare. Secretarul general al Organizației informează despre aceasta statele membre și operatorii interesați.

ARTICOLUL 5

Drept imperativ

În lipsa unei clauze contrare în prezentele Reguli uniforme, este nulă și neavenită orice stipulare care, direct sau indirect, ar deroga de la prezentele Reguli uniforme. Nulitatea unor astfel de stipulări nu implică și nulitatea altor prevederi din contractul de transport. Totuși, un transportator își poate asuma o răspundere mai mare și obligații mai stricte decât cele prevăzute în prezentele Reguli uniforme.

TITLUL II

Încheierea și executarea contractului de transport

ARTICOLUL 6

Contractul de transport

§ 1 Prin contractul de transport transportatorul se angajează să transporte călătorul, precum și, dacă este cazul, bagaje și vehicule la locul de destinație și să livreze bagajele și vehiculele la locul de destinație.

§ 2 Contractul de transport trebuie să fie constatat prin unul sau mai multe legitimații de transport emise călătorului. Totuși, fără a aduce prejudiciu Articolului 9, absența, neregularitatea sau pierderea legitimației de transport nu afectează existența sau valabilitatea contractului, care în continuare este supus prezentelor Reguli uniforme.

§ 3 Legitimația de transport confirmă, până la proba contrară, încheierea și conținutul contractului de transport.

ARTICOLUL 7

Legitimația de transport

§ 1 Condițiile generale de transport stabilesc forma și conținutul legitimațiilor de transport, precum și limba și caracterele în care urmează a fi tipărite și redactate.

§ 2 Pe legitimația de transport trebuie să fie înscris cel puțin:

- a) transportatorul sau transportatorii;
- b) declarația conform căreia transportul este supus, în pofida oricărei clauze contrare, prezentelor Reguli uniforme; aceasta se poate realiza cu sigla CIV;
- c) orice altă indicație necesară pentru a dovedi încheierea și conținutul contractului de transport și care permite călătorului să beneficieze de drepturile ce decurg din acest contract.

§ 3 Călătorul trebuie să se asigure, la primirea legitimației de transport, că aceasta a fost redactată conform indicațiilor sale.

§ 4 Legitimația de transport este transferabilă dacă nu este nominală și dacă nu a fost începută călătoria.

§ 5 Legitimația de transport poate fi stabilită sub formă de înregistrare electronică de date, care poate fi transformată în semne de scriere lizibile. Procedurile folosite pentru înregistrarea și cea de tratare a datelor trebuie să fie echivalente, din punct de vedere funcțional, în special în ceea ce privește puterea doveditoare a legitimației de transport reprezentată prin aceste date.

ARTICOLUL 8

Plata și rambursarea prețului de transport

§ 1 Sub rezerva unei convenții contrare între călător și transportator, prețul de transport se plătește în avans.

§ 2 Condițiile generale de transport stabilesc condițiile de rambursare a prețului de transport.

ARTICOLUL 9

Dreptul la transport. Excluderea de la transport

§ 1 Încă de la începerea călătoriei, călătorul trebuie să dețină o legitimație de transport valabilă și trebuie să o prezinte cu ocazia controlului legitimațiilor de transport. Condițiile generale de transport pot prevedea:

a) că un călător care nu prezintă o legitimație de transport valabilă, trebuie să plătească, în afara legitimației de transport, o suprataxă;

b) că un călător care refuză plata imediată a prețului de transport sau a suprataxei, poate fi exclus de la transport;

c) dacă și în ce condiții are loc o rambursare a suprataxei.

§ 2 Condițiile generale de transport pot prevedea că sunt excluși de la transport sau pot fi excluși de la transport călătorii care:

a) prezintă un pericol pentru siguranța și buna funcționare a exploatării sau pentru siguranța celorlalți călători,

b) incomodează pe ceilalți călători de manieră intolerabilă,

și că aceste persoane nu au dreptul la rambursarea nici a prețului de transport, nici a prețului pe care l-au plătit pentru transportul bagajelor lor înregistrate.

ARTICOLUL 10

Îndeplinirea formalităților administrative

Călătorul trebuie să se conformeze formalităților solicitate de autoritățile vamale sau de alte autorități administrative.

ARTICOLUL 11

Anularea sau întârzierea unui tren. Pierderea legăturii

Transportatorul trebuie, dacă este necesar, să certifice pe legitimația de transport că trenul a fost anulat sau s-a pierdut legătura.

TITLUL III

Transportul de bagaje de mână, animale, bagaje înregistrate și vehicule

CAPITOLUL I

Prevederi comune

ARTICOLUL 12

Obiecte și animale admise

§ 1 Călătorul poate lua cu el obiecte ușor de purtat (bagaje de mână) precum și animale vii, în conformitate cu Condițiile generale de transport. În plus, călătorul poate lua cu el obiecte incomode, în conformitate cu prevederile specifice conținute în Condițiile generale de transport.

Nu sunt admise ca bagaje de mână obiectele sau animalele care pot deranja sau incomoda călătorii, sau pot provoca o pagubă.

§ 2 Călătorul poate expedia, sub formă de bagaje înregistrate, obiecte și animale, în conformitate cu Condițiile generale de transport.

§ 3 Transportatorul poate admite transportul de vehicule cu ocazia unui transport de călători, în conformitate cu prevederile specifice conținute în Condițiile generale de transport.

§ 4 Transportul de mărfuri periculoase sub formă de bagaje de mână, bagaje înregistrate, precum și în sau pe vehicule care, în conformitate cu prezentul Titlu, sunt transportate pe calea ferată, trebuie să se conformeze [Regulilor](#) privind Transportul Internațional Feroviar de Mărfuri Periculoase (RID).

ARTICOLUL 13

Verificarea

§ 1 În cazul unei prezumții grave de nerespectare a condițiilor de transport, transportatorul are dreptul de a verifica dacă obiectele (bagaje de mână, bagaje înregistrate, vehicule inclusiv încărcătura lor) și animalele transportate corespund condițiilor de transport, dacă legile și prescripțiile statului în care urmează să aibă loc verificarea nu o interzic. Călătorul trebuie să fie invitat să asiste la verificare. Dacă acesta nu se prezintă sau nu poate fi găsit, transportatorul trebuie să solicite prezența a doi martori independenți.

§ 2 Atunci când s-a constatat că nu s-au respectat condițiile de transport, transportatorul poate solicita de la călător plata cheltuielilor care decurg din verificare.

ARTICOLUL 14

Îndeplinirea formalităților administrative

Călătorul trebuie să se conformeze formalităților solicitate de autoritățile vamale sau de alte autorități administrative în cazul când, în timpul transportului, acesta deține obiecte (bagaje de mână, bagaje înregistrate, vehicule inclusiv încărcătura acestora) sau animale. El va fi prezent la verificarea acestor obiecte, în afara excepțiilor prevăzute de legile și prescripțiile fiecărui stat.

CAPITOLUL II

Bagaje de mână și animale

ARTICOLUL 15

Supravegherea

Supravegherea bagajelor de mână și a animalelor, pe care le ia cu sine, incumbă călătorul.

CAPITOLUL III

Bagaje înregistrate

ARTICOLUL 16

Expedierea bagajelor înregistrate

§ 1 Obligațiile contractuale referitoare la expedierea bagajelor înregistrate trebuie să fie constatate printr-un buletin de bagaje înregistrate emisă călătorului.

§ 2 Fără a aduce prejudiciu Articolului 22, absența, neregularitatea sau pierderea buletinului de bagaje înregistrate nu afectează existența sau valabilitatea convențiilor referitoare la expedierea bagajelor înregistrate, care se supun în continuare prezentelor Reguli uniforme.

§ 3 Buletinul de bagaje înregistrate face dovada, până la proba contrară, a înregistrării bagajelor și condițiilor lor de transport.

§ 4 Până la proba contrară, se presupune că la luarea în sarcină de către transportator, bagajele înregistrate erau în bună stare aparentă și că numărul și greutatea bagajelor corespundea mențiunilor existente pe buletinul de bagaje înregistrate.

ARTICOLUL 17

Buletinul de bagaje înregistrate

§ 1 Condițiile generale de transport stabilesc atât forma cât și conținutul buletinului de bagaje înregistrate, precum și limba și caracterele cu care trebuie tipărite și redactate. Articolul 7 § 5 se aplică prin analogie.

§ 2 Pe buletinul de bagaje înregistrate trebuie înscris cel puțin:

- a) transportatorul sau transportatorii;
- b) indicația conform căreia transportul este supus prezentelor Reguli uniforme, în pofida oricărei clauze contrare; aceasta se poate realiza cu sigla CIV;
- c) orice altă indicație necesară pentru a demonstra obligațiile contractuale referitoare la expedierea bagajelor înregistrate și care permite călătorului să-și valorifice drepturile ce decurg din contractul de transport.

§ 3 Călătorul trebuie să se asigure, la primirea buletinului de bagaje înregistrate, că aceasta a fost redactată conform indicațiilor sale.

ARTICOLUL 18

Înregistrarea și transportul

§ 1 Cu excepția cazurilor în care se prevede altfel în Condițiile generale de transport, înregistrarea bagajelor nu are loc decât la prezentarea unei legitimații de transport valabile cel puțin până la locul de destinație al bagajelor. În celelalte cazuri înregistrarea se realizează în conformitate cu prescripțiile în vigoare, la locul de expediție.

§ 2 Atunci când Condițiile generale de transport prevăd că bagajele pot fi admise la transport fără prezentarea unei legitimații, prevederile prezentelor Reguli uniforme care stabilesc drepturile și obligațiile călătorului referitoare la bagajele sale înregistrate, se aplică, prin analogie, expeditorului bagajelor înregistrate.

§ 3 Transportatorul poate expedia bagajele înregistrate cu un alt tren sau un alt mijloc de transport și pe un alt itinerar decât cel utilizat de călător.

ARTICOLUL 19

Plata prețului pentru transportul de bagaje înregistrate

Sub rezerva unei convenții contrare între călător și transportator, prețul pentru transportul de bagaje înregistrate este plătit cu ocazia înregistrării.

ARTICOLUL 20

Marcarea bagajelor înregistrate

Călătorul trebuie să înscrie pe fiecare colet, într-un loc vizibil și de o manieră suficient de durabilă și lizibilă:

- a) numele său și adresa,
- b) locul de destinație.

ARTICOLUL 21

Dreptul de a dispune de bagajele înregistrate

§ 1 Dacă circumstanțele o permit și formalitățile vamale sau ale altor autorități administrative nu sunt contrare, călătorul poate solicita restituirea bagajelor la locul de expediere, la predarea buletinului de bagaje înregistrate și, atunci când aceasta este prevăzută de Condițiile generale de transport, la prezentarea legitimației de transport.

§ 2 Condițiile generale de transport pot conține alte prevederi referitoare la dreptul de a dispune de bagajele înregistrate, în special modificări ale locului de destinație și eventualele consecințe financiare de suportat de către călător.

ARTICOLUL 22

Livrarea

§ 1 Livrarea bagajelor înregistrate se face în schimbul remiterii buletinului de bagaje înregistrate și, dacă este cazul, în schimbul achitării tarifelor care grevează expediția. Transportatorul are dreptul, fără a fi obligat, să verifice dacă deținătorul buletinului are calitatea de a prelua livrarea.

§ 2 Sunt asimilate la livrarea către deținătorul buletinului de bagaje înregistrate, atunci când sunt efectuate în conformitate cu prescripțiile în vigoare, la locul de destinație:

- a) remiterea bagajelor către autoritățile vamale sau comisionare, la sediile lor de expediție sau la depozitele lor, atunci când acestea nu se află sub supravegherea transportatorului;
- b) acțiunea de încredințare a animalelor vii unui terț.

§ 3 Deținătorul buletinului de bagaje înregistrate poate solicita livrarea bagajelor în locul de destinație imediat ce expiră timpul convenit cât și, dacă este cazul, timpul necesar pentru operațiunile efectuate de către autoritățile vamale sau de către alte autorități administrative.

§ 4 În lipsa predării buletinului de bagaje înregistrate, transportatorul nu este obligat să livreze bagajele decât celui care își justifică dreptul asupra lor; dacă această dovadă pare insuficientă, transportatorul poate pretinde o garanție.

§ 5 Bagajele sunt livrate la locul de destinație pentru care au fost înregistrate.

§ 6 Deținătorul buletinului de bagaje înregistrate ale cărui bagaje nu îi sunt livrate în conformitate cu § 3, poate solicita certificarea pe buletin a datei și orei la care el a solicitat livrarea.

§ 7 Cel în drept poate refuza acceptarea bagajelor, dacă transportatorul nu dă curs solicitării sale de a proceda la verificarea bagajelor înregistrate, în vederea constatării pagubei invocate.

§ 8 În toate celelalte cazuri, livrarea bagajelor se efectuează în conformitate cu prescripțiile în vigoare la locul de destinație.

CAPITOLUL IV

Vehicule

ARTICOLUL 23

Condiții de transport

Prevederile specifice pentru transportul de vehicule, prevăzute în Condițiile generale de transport, stabilesc în special condițiile de acceptare la transport, de înregistrare, de încărcare și transport, de descărcare și livrare, precum și obligațiile călătorului.

ARTICOLUL 24

Buletin de transport

§ 1 Obligațiile contractuale referitoare la transportul de vehicule trebuie să fie constatate printr-un buletin de transport emis călătorului. Buletinul de transport poate fi inclus în legitimația de transport a călătorului.

§ 2 Prevederile specifice pentru transportul vehiculelor cuprinse în Condițiile generale de transport determină forma și conținutul buletinului de transport, precum și limba și caracterele cu care trebuie tipărite și redactate. Articolul 7 § 5 se aplică prin analogie.

§ 3 Pe buletinul de transport trebuie înscris cel puțin:

- a) transportatorul sau transportatorii;
- b) indicația conform căreia transportul este supus, în pofida oricărei clauze contrare, prezentelor Reguli uniforme; aceasta se poate realiza cu sigla CIV;
- c) orice altă indicație necesară pentru a dovedi obligațiile contractuale referitoare la transportul de vehicule și care permite călătorului să-și valorifice drepturile ce rezultă din contractul de transport.

§ 4 Călătorul trebuie să se asigure, la primirea buletinului de transport, că aceasta a fost redactată conform indicațiilor sale.

ARTICOLUL 25

Drept aplicabil

Sub rezerva prevederilor prezentului Capitol, prevederile Capitolului III referitoare la transportul de bagaje se aplică la vehicule.

TITLUL IV

Răspunderea transportatorului

CAPITOLUL I

Răspunderea în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor

ARTICOLUL 26

Baza răspunderii

§ 1 Transportatorul este răspunzător pentru paguba rezultată din decesul, vătămarea corporală sau orice alt prejudiciu al integrității fizice sau psihice a călătorului, cauzat printr-un accident în legătură cu exploatarea feroviară, produs în timpul în care călătorul se află în vehicule feroviare, intră sau iese din acestea, indiferent care este infrastructura feroviară utilizată.

§ 2 Transportatorul este exonerat de răspundere:

a) dacă accidentul a fost provocat de împrejurări străine de exploatare feroviară și pe care transportatorul, cu toate diligențele cerute de circumstanțele specifice ale cazului în speță, nu le putea evita și ale căror consecințe nu le putea preîntâmpina;

b) în măsura în care accidentul este din culpa călătorului;

c) dacă accidentul este cauzat de comportamentul unui terț pe care transportatorul, cu toate diligențele cerute de circumstanțele specifice ale cazului în speță, nu îl putea evita și ale cărui consecințe nu le putea preîntâmpina; un alt operator care utilizează aceeași infrastructură feroviară nu este considerat ca fiind un terț; nu se va aduce atingere dreptului de regres.

§ 3 Dacă accidentul este cauzat de comportamentul unui terț și dacă, în ciuda acestui fapt, transportatorul nu este în întregime exonerat de răspunderea sa în conformitate cu § 2, litera c), el răspunde pentru tot în limitele prezentelor Reguli uniforme și fără a aduce prejudiciu dreptului său de regres împotriva terțului.

§ 4 Prezentele Reguli uniforme nu aduc atingere răspunderii care poate reveni transportatorului pentru cazurile neprevăzute la § 1.

§ 5 Atunci când un transport, care face obiectul unui contract de transport unic, este efectuat de către transportatori succesivi, este răspunzător, în caz de deces și vătămare corporală a călătorilor, transportatorul, care avea în sarcină, în conformitate cu contractul de transport, prestația de serviciu de transport în cursul căruia s-a produs accidentul. Atunci când această prestație nu a fost realizată de transportator, ci de un transportator substituit, cei doi transportatori sunt răspunzători în mod solidar, în conformitate cu prezentele Reguli uniforme.

ARTICOLUL 27

Daune-interese în caz de deces

§ 1 În caz de deces al călătorului, daunele-interese cuprind:

a) cheltuielile necesare ca urmare a decesului, în special cele pentru transportul cadavrului și pentru funerarii;

b) dacă decesul nu a survenit imediat, daunele-interese prevăzute în Articolul 28.

§ 2 Dacă, prin decesul unui călător, persoanele față de care acesta avea sau ar fi avut în viitor o obligație de întreținere, în baza legii, sunt private de sprijinul lor, aceste persoane au dreptul de asemenea să fie despăgubite pentru această pierdere. Acțiunea în daune-interese a persoanelor cărora călătorul le asigura întreținerea, fără a fi obligat prin lege, este reglementată de legislația națională.

ARTICOLUL 28

Daune-interese în caz de vătămare corporală

În caz de vătămare corporală sau de orice alt prejudiciu al integrității fizice sau psihice a călătorului, daunele-interese cuprind:

a) cheltuielile necesare, în special cele pentru tratament și transport;

b) repararea prejudiciului cauzat fie prin incapacitate de muncă totală sau parțială, fie prin sporierea trebuințelor.

ARTICOLUL 29

Despăgubiri pentru alte prejudicii corporale

Legislația națională stabilește dacă, și în ce măsură, transportatorul trebuie să plătească daune-interese pentru prejudicii corporale, altele decât cele prevăzute la Articolele 27 și 28.

ARTICOLUL 30

Forma și suma daunelor-interese în caz de deces și vătămare corporală

§ 1 Daunele-interese prevăzute la Articolul 27 § 2 și la Articolul 28, litera b) trebuie acordate sub formă de sumă globală. Totuși, dacă legislația națională permite alocarea unei rente, ele se acordă sub această formă, atunci când călătorul vătămat sau persoanele în drept la care s-a făcut referire în Articolul 27 § 2 o cer.

§ 2 Suma daunelor-interese care urmează a fi acordate potrivit § 1, se stabilește în conformitate cu legislația națională. Totuși, în aplicarea prezentelor Reguli uniforme, este fixată o limită maximă de 175.000 unități de cont în capital sau în rentă anuală corespunzând acestui capital, pentru fiecare călător, în cazul în care legislația națională prevede o limită maximală de valoare mai mică.

ARTICOLUL 31

Alte mijloace de transport

§ 1 Sub rezerva lui § 2, prevederile referitoare la răspunderea transportatorului în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor nu sunt aplicabile pagubelor survenite în timpul transportului care, conform contractului de transport, nu era un transport feroviar.

§ 2 Totuși, atunci când vehiculele sunt transportate cu feribotul, prevederile referitoare la răspunderea în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor se aplică pagubelor la care s-a făcut referire în Articolul 26 § 1 și Articolul 33 § 1, cauzate de un accident în legătură cu exploatarea feroviară, survenit în timp ce călătorul se află în vehiculele menționate, sau în timpul intrării sau ieșirii din acestea.

§ 3 Atunci când, ca urmare a unor circumstanțe excepționale, exploatarea feroviară este în mod provizoriu întreruptă iar călătorii sunt transportați cu un alt mijloc de transport, transportatorul este răspunzător în conformitate cu prezentele Reguli uniforme.

CAPITOLUL II

Răspunderea în caz de nerespectare a orarelor

ARTICOLUL 32

Răspunderea în caz de anulare, întârziere sau pierdere a legăturii

§ 1 Transportatorul este răspunzător față de călător pentru paguba rezultată din faptul că, din cauza anulării, întârzierii sau pierderii unei legături, călătoria nu poate fi continuată în aceeași zi, sau continuarea nu poate fi cerută în mod rezonabil în aceeași zi din cauza circumstanțelor date. Daunele-interese cuprind cheltuielile rezonabile de cazare, precum și cheltuielile rezonabile ocazionate de informarea persoanelor care-l așteptau pe călător.

§ 2 Transportatorul este exonerat de această răspundere, atunci când anularea, întârzierea sau pierderea legăturii este imputabilă uneia din cauzele următoare:

a) circumstanțe exterioare exploatării feroviare pe care transportatorul, cu toate diligențele cerute particularitățile cazului în speță, nu le putea evita și a căror consecințe nu le putea preîntâmpina,

b) o vină a călătorului sau

c) comportamentul unui terț pe care transportatorul, cu toate diligențele cerute de circumstanțele specifice ale cazului în speță, nu putea să-l evite și ale cărui consecințe nu le putea preîntâmpina; un alt operator care utilizează aceeași infrastructură feroviară nu este considerat ca fiind un terț; nu se aduce atingere dreptului de regres.

§ 3 Legislația națională stabilește dacă și în ce măsură, transportatorul trebuie să plătească daune-interese pentru prejudicii altele decât cele prevăzute la § 1. Această prevedere nu aduce atingere Articolului 44.

CAPITOLUL III

Răspunderea în cazul bagajelor de mână, animalelor,
bagajelor înregistrate și vehiculelor

SECȚIUNEA 1

Bagaje de mână și animale

ARTICOLUL 33

Răspunderea

§ 1 În caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor, transportatorul este, de asemenea, răspunzător pentru paguba care rezultă din pierderea totală sau parțială, sau avarierea obiectelor pe care călătorul fie le avea asupra sa, fie ca bagaj de mână; această prevedere se aplică și pentru animalele pe care călătorul le avea cu el. Articolul 26 se aplică prin analogie.

§ 2 În celelalte cazuri, transportatorul nu este răspunzător pentru paguba care rezultă din pierderea totală sau parțială, sau avarierea obiectelor, bagajelor de mână sau animalelor a căror supraveghere era în sarcina călătorului în conformitate cu Articolul 15, cu excepția cazului în care paguba este cauzată de o vină a transportatorului. Celelalte Articole ale Titlului IV, cu excepția Articolului 51 și Titlului VI, nu se aplică în acest caz.

ARTICOLUL 34

Limitarea daunelor-interese în caz de pierdere sau avariere a obiectelor

Atunci când transportatorul este răspunzător în baza Articolului 33 § 1, trebuie să plătească o despăgubire până la o sumă de 1.400 de unități de cont pentru fiecare călător.

ARTICOLUL 35

Exonerarea de răspundere

Transportatorul nu este răspunzător față de călător pentru paguba care rezultă din faptul că acesta nu se conformează prescripțiilor autorităților vamale sau ale altor autorități administrative.

SECȚIUNEA 2

Bagaje înregistrate

ARTICOLUL 36

Baza răspunderii

§ 1 Transportatorul este răspunzător pentru paguba care rezultă din pierderea totală sau parțială și avarie a bagajelor înregistrate survenită în intervalul de timp dintre preluarea de către transportator până la livrare, precum și în caz de întârziere la livrare.

§ 2 Transportatorul este exonerat de această răspundere în măsura în care pierderea, avarierea sau întârzierea la livrare a avut drept cauză o vină a călătorului, un ordin dat de acesta nerezultând dintr-o vină a transportatorului, unui viciu propriu al bagajelor înregistrate,

sau unor circumstanțe pe care transportatorul nu putea să le evite și ale căror consecințe nu putea să le preîntâmpine.

§ 3 Transportatorul este exonerat de această răspundere în măsura în care pierderea sau avaria rezultată ca urmare a unor riscuri specifice inerente în una sau mai multe din următoarele circumstanțe:

- a) absența ambalajului sau ambalarea inadecvată;
- b) natura specială a bagajelor;
- c) expedierea ca bagaje a obiectelor excluse de la transport.

ARTICOLUL 37

Sarcina probei

§ 1 Sarcina probei că pierderea, avaria sau întârzierea la livrare s-a datorat uneia din cauzele prevăzute la Articolul 36 § 2, incumbă transportatorul.

§ 2 Atunci când transportatorul stabilește că, ținând cont de circumstanțele de fapt, pierderea sau avaria a putut rezulta din unul sau mai multe riscuri specifice prevăzute în Articolul 36 § 3, există prezumția că ea rezultă din aceste riscuri. Persoana în drept își păstrează dreptul, totuși, de a face dovada că paguba nu a avut drept cauză, în totalitate sau în parte, unul din aceste riscuri.

ARTICOLUL 38

Transportatori succesivi

Dacă un transport care face obiectul unui contract de transport unic este efectuat de mai mulți transportatori succesivi, fiecare transportator, la preluarea bagajelor cu buletinul de bagaje înregistrate sau vehiculul cu buletinul de transport, devine parte la contractul de transport, în ceea ce privește expedierea bagajelor sau transportul vehiculelor, în conformitate cu precizările buletinului de bagaje înregistrate sau buletinului de transport și își asumă obligațiile care decurg din acesta. În acest caz, fiecare transportator răspunde de efectuarea transportului pe parcursul total, până la livrare.

ARTICOLUL 39

Transportator substituit

§ 1 Atunci când transportatorul a încredințat, în totalitate sau în parte, executarea transportului către un transportator substituit, care este sau nu în exercițiul unei funcțiuni care îi este recunoscută în contractul de transport, transportatorul nu rămâne mai puțin răspunzător pentru întregul transport.

§ 2 Toate prevederile prezentelor Reguli uniforme care reglementează răspunderea transportatorului se aplică, de asemenea, și în cazul răspunderii transportatorului substituit în privința transportului efectuat prin grija sa. Articolele 48 și 52 se aplică atunci când o acțiune în justiție este introdusă împotriva agenților sau oricăror alte persoane la serviciul cărora transportatorul substituit recurge pentru efectuarea transportului.

§ 3 Orice convenție specifică prin care transportatorul își asumă obligații care nu-i revin în baza prezentelor Reguli uniforme, sau renunță la drepturile conferite prin aceste Reguli uniforme, este fără efect în ceea ce privește transportatorul substituit care nu l-a acceptat în mod expres și în scris. Indiferent dacă transportatorul substituit a acceptat sau nu această înțelegere, transportatorul rămâne, totuși, legat prin obligațiunile sau renunțările care rezultă din convenția specifică menționată.

§ 4 Atunci când și în măsura în care transportatorul și transportatorul substituit sunt răspunzători, răspunderea lor este solidară.

§ 5 Valoarea totală a despăgubirii datorate de transportator, de transportatorul substituit precum și de agenții lor și de celelalte persoane la serviciul cărora au recurs pentru efectuarea transportului, nu depășește limitele prevăzute prin prezentele Reguli uniforme.

§ 6 Prezentul Articol nu aduce atingere dreptului de regres care poate exista între transportator și transportatorul substituit.

ARTICOLUL 40

Prezumția de pierdere

§ 1 Persoana în drept poate, fără să aibă de furnizat alte dovezi, să considere ca pierdut un colet atunci când n-a fost livrat sau pus la dispoziția sa în termen de paisprezece zile de la cererea de livrare prezentată în conformitate cu Articolul 22 § 3.

§ 2 Dacă un colet considerat pierdut este regăsit în cursul anului care urmează de la cererea de livrare, transportatorul trebuie să avizeze persoana în drept, dacă adresa sa este cunoscută sau poate fi aflată.

§ 3 În treizeci de zile de la primirea avizului la care s-a făcut referire la § 2, persoana în drept poate solicita să i se livreze coletul. În acest caz, el trebuie să plătească cheltuielile aferente transportului coletului la locul de expediție până la cel în care va avea loc livrarea și să restituie despăgubirea primită, din care se rețin, dacă este cazul, cheltuielile incluse în aceasta. Totuși, el își păstrează dreptul de a pretinde despăgubire pentru întârzierea la livrare prevăzută la Articolul 43.

§ 4 Dacă coletul regăsit nu a fost revendicat în termenul prevăzut la § 3 sau dacă coletul este recuperat la mai mult de un an de la cererea de livrare, transportatorul dispune asupra acestuia în conformitate cu legile și prescripțiile în vigoare în locul unde a fost găsit coletul.

ARTICOLUL 41

Despăgubirea în caz de pierdere

§ 1 În caz de pierdere totală sau parțială a bagajelor înregistrate, transportatorul trebuie să plătească, în afara tuturor celorlalte daune-interese:

a) dacă suma pagubei este dovedită, o despăgubire egală cu această sumă care să nu depășească totuși 80 de unități de cont pe kilogram lipsă din masă brută sau 1.200 de unități de cont pe colet;

b) dacă suma pagubelor nu este dovedită, o despăgubire forfetară de 20 de unități de cont pe kilogram lipsă din masă brută sau 300 de unități de cont pe colet.

Modul de despăgubire, pe kilogram lipsă sau pe colet, este stabilit în Condițiile generale de transport.

§ 2 Transportatorul trebuie să restituie, în plus, prețul pentru transportul bagajelor și celelalte sume plătite în legătură cu transportul coletului pierdut, precum și tarifele vamale și tarifele de acciză deja achitate.

ARTICOLUL 42

Despăgubirea în caz de avarie

§ 1 În caz de avarie a bagajelor înregistrate, transportatorul trebuie să plătească, excluzând toate celelalte daune-interese, o despăgubire echivalentă cu deprecierea bagajelor.

§ 2 Despăgubirea nu depășește:

a) suma la care s-ar fi ajuns în caz de pierdere totală, dacă toate bagajele sunt depreciate datorită avariei;

b) suma la care s-ar fi ajuns în caz de pierdere a părții depreciate, dacă doar o parte din bagaje s-a depreciat datorită avariei.

ARTICOLUL 43

Despăgubirea în caz de întârziere la livrare

§ 1 În caz de întârziere la livrare a bagajelor înregistrate, transportatorul trebuie să plătească, pentru fiecare perioada integrală de douăzeci și patru de ore de la solicitarea livrării, care nu depășește maximum de paisprezece zile:

a) dacă persoana în drept aduce dovada că o pagubă, inclusiv o avarie, a rezultat din aceasta, o despăgubire egală cu valoarea pagubei, până la un maximum de 0,80 unități de cont pe kilogram de masă brută a bagajelor sau de 14 unități de cont pe colet, livrat cu întârziere;

b) dacă persoana în drept nu aduce dovada că o pagubă a rezultat din aceasta, o despăgubire forfetară de 0,14 unități de cont pe kilogram de masă brută a bagajelor sau de 2,80 unități de cont pe colet, livrate cu întârziere.

Modul de despăgubire, pe kilogram lipsă sau pe colet, este stabilit în Condițiile generale de transport.

§ 2 În caz de pierdere totală a bagajelor, despăgubirea prevăzută la § 1 nu se cumulează cu cea prevăzută în Articolul 41.

§ 3 În caz de pierdere parțială a bagajelor, despăgubirea prevăzută la § 1 este plătită pentru partea care nu a fost pierdută.

§ 4 În caz de avarie a bagajelor care nu a survenit în urma întârzierii la livrare, despăgubirea prevăzută la § 1 se cumulează, dacă este cazul, cu cea prevăzută în Articolul 42.

§ 5 În nici un caz cumulul despăgubirilor prevăzute la § 1 împreună cu cele prevăzute la Articolele 41 și 42 nu permite plata unei despăgubiri care să o depășească pe cea care ar fi datorată în caz de pierdere totală a bagajelor.

SECȚIUNEA 3

Vehicule

ARTICOLUL 44

Despăgubirea în caz de întârziere

§ 1 În caz de întârziere la încărcare dintr-o cauză imputabilă transportatorului sau de întârziere la livrare a unui vehicul, transportatorul trebuie să plătească, atunci când persoana în drept aduce dovada că a rezultat o astfel de pagubă, o despăgubire care nu depășește valoarea prețului de transport.

§ 2 Dacă persoana în drept renunță la contractul de transport, în caz de întârziere la încărcare dintr-o cauză imputabilă transportatorului, prețul de transport este rambursat persoanei în drept. În plus, aceasta poate, dacă aduce dovada că paguba a rezultat în urma întârzierii, să pretindă o despăgubire care nu depășește prețul de transport.

ARTICOLUL 45

Despăgubirea în caz de pierdere

În caz de pierdere totală sau parțială a unui vehicul, despăgubirea care trebuie plătită persoanei în drept pentru paguba dovedită este calculată pe baza valorii uzuale a vehiculului. Aceasta nu depășește 8.000 de unități de cont. O remorcă cu sau fără încărcătură este considerată ca un vehicul separat.

ARTICOLUL 46

Răspunderea în privința altor obiecte

§ 1 În privința obiectelor lăsate în vehicul sau care se găsesc în portbagaj (de ex. portbagaj sau port schi), fixate de vehicul, transportatorul nu este răspunzător decât pentru paguba survenită din vina sa. Despăgubirea datorată nu depășește 1.400 unități de cont.

§ 2 În privința obiectelor fixate la exteriorul vehiculului, inclusiv portbagajele menționate la § 1, transportatorul nu este răspunzător decât dacă se face dovada că paguba rezultă dintr-un act sau dintr-o emisiune pe care transportatorul a comis-o fie cu intenția de a provoca o astfel de pagubă, fie în mod temerar și în cunoștință de cauză că ar putea rezulta, probabil, o astfel de pagubă.

ARTICOLUL 47

Legislația aplicabilă

Sub rezerva prevederilor prezentei Secțiunii, prevederile Secțiunii 2 referitoare la răspunderea pentru bagaje se aplică la vehicule.

CAPITOLUL IV

Prevederi comune

ARTICOLUL 48

Decăderea din dreptul de a invoca limitele de răspundere

Limitele de răspundere prevăzute în prezentele Reguli uniforme, precum și prevederile legislației naționale care limitează despăgubirile la o sumă determinată, nu se aplică, dacă se face dovada că paguba rezultată în urma unui act sau unei omisiuni pe care transportatorul a comis-o fie cu intenția de a provoca o astfel de pagubă, fie în mod temerar și în cunoștință de cauză că ar putea rezulta, probabil, o astfel de pagubă.

ARTICOLUL 49

Convertibilitate și dobânzi

§ 1 Atunci când calculul despăgubirii implică convertibilitatea sumelor exprimate în unități monetare străine, aceasta este efectuată la rata de schimb aplicabilă de la data și locul în care se efectuează plata despăgubirii.

§ 2 Persoana în drept poate pretinde dobândă asupra despăgubirii, calculată în procent de cinci la sută pe an, începând din ziua reclamației prevăzută în Articolul 55 sau, dacă nu s-a făcut reclamație, din ziua acționării în justiție.

§ 3 Totuși, în cazul unei despăgubiri datorate conform Articolelor 27 și 28, dobânda se aplică numai de la data la care au avut loc evenimentele relevante care servesc la evaluarea sumei despăgubirii, dacă data respectivă este ulterioară datei reclamației sau datei acționării în justiție.

§ 4 În privința bagajelor, dobânda este datorată numai în cazul în care despăgubirea depășește 16 unități de cont pe buletin de bagaje înregistrate.

§ 5 În privința bagajelor, dacă persoana în drept nu înaintează transportatorului, într-un termen care i-a fost fixat într-un mod rezonabil, piesele justificative cerute pentru lichidarea definitivă a reclamației, dobânzile nu curg în perioada dintre expirarea termenului fixat și depunerea efectivă a respectivelor piese.

ARTICOLUL 50

Răspunderea în caz de accident nuclear

Transportatorul este exonerat de răspunderea care îi revine în baza prezentelor Reguli uniforme atunci când paguba a fost cauzată în urma unui accident nuclear, și atunci când operatorul unei instalații nucleare sau altă persoană care o înlocuiește este răspunzătoare pentru acea pagubă, prevăzută de legile și prescripțiile unui stat, care reglementează răspunderea în domeniul energiei nucleare.

ARTICOLUL 51

Persoane pentru care răspunde transportatorul

Transportatorul răspunde pentru agenții săi și pentru celelalte persoane la serviciile cărora recurge, sau pentru executarea transportului, atunci când respectivii agenți și alte persoane acționează în exercițiul funcțiunii lor. Gestionarii infrastructurii feroviare pe care se efectuează transportul sunt considerați persoane la serviciile cărora transportatorul recurge pentru efectuarea transportului.

ARTICOLUL 52

Alte acțiuni în justiție

§ 1 În toate cazurile în care prezentele Reguli uniforme se aplică, orice acțiune în justiție cu privire la răspundere, indiferent de motive, nu poate fi introdusă împotriva transportatorului decât în condițiile și limitele prevăzute în prezentele Reguli uniforme.

§ 2 Se aplică aceeași procedură pentru orice acțiune în justiție introdusă împotriva agenților și a altor persoane pentru care transportatorul răspunde în conformitate cu Articolul 51.

TITLUL V

Răspunderea călătorului

ARTICOLUL 53

Principii specifice de răspundere

Călătorul este răspunzător în fața transportatorului pentru orice pagubă:

a) rezultată din nerespectarea obligațiilor sale în virtutea:

1. Articolelor 10, 14 și 20,
2. prevederilor specifice pentru transportul vehiculelor conținute în Condițiile generale de transport, sau
3. [Regulamentului](#) privind Transportul Internațional Feroviar de Mărfuri Periculoase (RID), sau

b) cauzată de către obiectele sau animalele pe care le ia cu sine.

cu excepția cazului în care el dovedește că paguba a fost cauzată de circumstanțe pe care nu le-a putut evita și ale căror consecințe nu le-a putut preîntâmpina, în ciuda faptului că el a făcut dovada diligenței cerute unui călător exemplar. Această prevedere nu aduce atingere răspunderii transportatorului în conformitate cu Articolele 26 și 33 § 1.

TITLUL VI

Exercitarea drepturilor

ARTICOLUL 54

Constatarea pierderii parțiale sau a avariei

§ 1 Atunci când o pierdere parțială sau o avarie a unui obiect transportat, aflat sub paza transportatorului (bagaje, vehicule), este descoperită sau este presupusă de către transportator sau pretinsă de persoana în drept, transportatorul trebuie să întocmească fără întârziere și, dacă este posibil, în prezența persoanei în drept, un proces-verbal de constatare, menționând natura pagubei, starea obiectului, și, pe cât posibil, importanța pagubei, cauza sa și momentul în care s-a produs.

§ 2 O copie a procesului-verbal de constatare trebuie să fie transmisă gratuit persoanei în drept.

§ 3 În cazul în care persoana în drept nu acceptă constatările din procesul-verbal, aceasta poate solicita ca starea în care se află bagajele sau vehiculul precum și cauza și suma pagubei să fie constatate de către un expert numit de către părțile participante la contractul de transport sau de către o instanță. Procedura este supusă legilor și prescripțiilor statului unde are loc constatarea.

ARTICOLUL 55

Reclamații

§ 1 Reclamațiile referitoare la răspunderea transportatorului în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor trebuie să fie adresate în scris transportatorului împotriva căruia poate fi introdusă o acțiune în justiție. În cazul unui transport care face obiectul unui contract unic și efectuat de transportatori succesivi, reclamațiile, pot fi adresate, în mod egal, fie primului fie ultimului transportator, precum și transportatorului care are sediul principal sau sucursala sau biroul în care a încheiat contractul de transport în statul în care călătorul are domiciliul sau reședința obișnuită.

§ 2 Celelalte reclamații referitoare la contractul de transport trebuie să fie adresate în scris transportatorului menționat în Articolul 56 §§ 2 și 3.

§ 3 Piesele pe care persoana în drept le consideră utile a însoți reclamația, trebuie să fie prezentate fie în original, fie în copii, dacă este cazul, copiile fiind autentificate corespunzător, dacă transportatorul o cere, în vederea soluționării reclamației, transportatorul poate solicita restituirea legitimației de transport, a buletinului de bagaje înregistrate și a buletinului de transport.

ARTICOLUL 56

Transportatori care pot fi acționați în justiție

§ 1 O acțiune în justiție bazată pe răspunderea transportatorului în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor nu poate fi introdusă decât împotriva unui transportator răspunzător în sensul Articolului 26 § 5.

§ 2 Sub rezerva § 4, celelalte acțiuni în justiție introduse de călători pe baza contractului de transport, pot fi introduse numai împotriva primului sau ultimului transportator sau împotriva transportatorului care execută partea de transport în cursul căreia s-a produs faptul generator al acțiunii în justiție.

§ 3 Atunci când, în cazul unor transporturi efectuate de către transportatori succesivi, transportatorul care trebuie să livreze bagajul sau vehiculul, este înscris, cu consimțământul

său, pe buletinul de bagaje înregistrate sau pe buletinul de transport, acesta poate fi acționat în justiție în conformitate cu § 2, chiar dacă nu a preluat bagajul sau vehiculul.

§ 4 Acțiunea în justiție privind recuperarea unei sume plătite în baza contractului de transport, poate fi introdusă împotriva transportatorului care a perceput această sumă sau împotriva celui în beneficiul căruia a fost percepută suma respectivă.

§ 5 Acțiunea în justiție poate fi introdusă împotriva unui transportator, altul decât cei menționați la §§ 2 și 4, atunci când această acțiune în justiție este prezentată ca cerere reconvențională sau ca excepție în instanță, referitoare la o reclamație principală bazată pe același contract de transport.

§ 6 În măsura în care prezentele Reguli uniforme se aplică transportatorului substituit, acesta poate, de asemenea, să fie acționat în justiție.

§ 7 Dacă reclamantul are de ales între mai mulți transportatori, dreptul său de opțiune se stinge imediat ce acțiunea în justiție este introdusă împotriva unuia din aceștia; acest lucru se aplică și dacă reclamantul poate alege între unul sau mai mulți transportatori și un transportator substituit.

ARTICOLUL 57

Instanța

§ 1 Acțiunile în justiție bazate pe prezentele Reguli uniforme pot fi introduse în fața instanțelor competente ale statelor membre desemnate de comun acord de către părți, sau în fața instanței competente a unui stat membru pe teritoriul căruia pârâtul are domiciliul sau reședința sa obișnuită, sediul principal sau sucursala sau biroul în care s-a încheiat contractul de transport. Nu pot fi sesizate alte instanțe.

§ 2 Atunci când o acțiune în justiție bazată pe prezentele Reguli uniforme este introdusă în instanță în fața unui organ jurisdicțional competent în condițiile prevăzute la § 1, sau atunci când într-un astfel de litigiu, un verdict a fost pronunțat de o astfel de instanță, nu poate fi introdusă nici o nouă acțiune în justiție pentru aceeași cauză între aceleași părți, decât dacă decizia instanței în fața căreia a fost introdusă prima acțiune în justiție nu poate fi executorie în statul unde este introdusă noua acțiune în justiție.

ARTICOLUL 58

Stingerea acțiunii în justiție în caz de deces sau vătămare corporală

§ 1 Orice acțiune în justiție a persoanei în drept bazată pe răspunderea transportatorului, în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor, se stinge, dacă nu se semnalează accidentul suferit de călător de către persoana în drept, într-un termen de doisprezece luni de la data constatării pagubei, unuia dintre transportatorii căruia îi poate fi prezentată o reclamație, în conformitate cu Articolul 55 § 1. Atunci când persoana în drept sesizează verbal accidentul transportatorului, acesta trebuie să elibereze o dovadă a acestei sesizări verbale.

§ 2 Totuși, acțiunea în justiție nu se stinge dacă:

a) în termenul prevăzut la § 1, persoana în drept a prezentat o reclamație pe lângă unul din transportatorii desemnați în Articolul 55 § 1;

b) în termenul prevăzut la § 1, transportatorul răspunzător a luat cunoștință, pe o altă cale, de accidentul suferit de călător;

c) accidentul nu a fost semnalat sau a fost semnalat tardiv, în urma unor circumstanțe care nu pot fi imputate persoanei în drept;

d) persoana în drept dovedește că accidentul a avut drept cauză o vină a transportatorului.

ARTICOLUL 59

Stingerea acțiunii în justiție izvorâtă din transportul de bagaje

§ 1 Acceptarea bagajelor de către persoana în drept stinge orice acțiune în justiție împotriva transportatorului, izvorâtă din contractul de transport în caz de pierdere parțială, avarie sau întârziere la livrare.

§ 2 Totuși, acțiunea în justiție nu se stinge:

a) în caz de pierdere parțială sau avarie, dacă:

1. pierderea sau avaria a fost constatată în conformitate cu Articolul 54, înainte ca persoana în drept să accepte bagajele;

2. constatarea care ar fi trebuit să fie făcută în conformitate cu Articolul 54, a fost omisă exclusiv din vina transportatorului;

b) în caz de pagubă neaparentă, a cărei existență este constatată după acceptarea bagajelor de către persoana în drept, dacă aceasta:

1. solicită constatarea în conformitate cu Articolul 54 imediat după descoperirea pagubei și cel mai târziu în cele trei zile care urmează acceptării bagajelor, și

2. dovedește, în plus, că paguba este produsă între luarea în primire de către transportator și livrare;

c) în caz de întârziere la livrare, dacă persoana în drept a valorificat, în cele douăzeci și unu de zile, drepturile sale, pe lângă unul din transportatorii menționați în Articolul 56 § 3;

d) dacă persoana în drept dovedește că paguba are drept cauză o vină a transportatorului.

ARTICOLUL 60

Termenul de prescripție

§ 1 Termenul de prescripție a acțiunii în justiție privind daunele-interese bazate pe răspunderea transportatorului în caz de deces sau vătămare corporală a călătorilor este:

a) pentru călător, de trei ani, începând cu ziua următoare accidentului;

b) pentru celelalte persoane în drept, de trei ani, începând de a doua zi de la decesul călătorului, fără ca acest termen să poată totuși depăși cinci ani cu începere din ziua următoare accidentului.

§ 2 Termenul de prescripție pentru celelalte acțiuni în justiție izvorâte din contractul de transport este de un an. Totuși, termenul de prescripție este de doi ani, dacă este vorba de o acțiune în justiție privind paguba care a rezultat în urma unui act sau unei omisiuni comisă fie cu intenția de a provoca o astfel de pagubă, fie în mod temerar și în cunoștință de cauză că ar putea rezulta, probabil, o astfel de pagubă.

§ 3 Termenul de prescripție prevăzut la § 2 curge pentru acțiuni în justiție:

a) pentru despăgubirea pierderii totale, din a paisprezecea zi care urmează expirării termenului prevăzut în Articolul 22 § 3;

b) pentru despăgubirea pierderii parțiale, avariei sau întârzierii la livrare, din ziua când a avut loc livrarea;

c) în toate celelalte cazuri referitoare la transportul călătorilor, din ziua expirării valabilității legitimației de transport.

Ziua indicată pentru începerea termenului de prescripție nu este inclusă în termen.

§ 4 În cazul unei reclamații scrise adresată transportatorului, în conformitate cu Articolul 55, împreună cu piesele justificative necesare, termenul de prescripție este suspendat până la data la care transportatorul respinge reclamația în scris și restituie piesele care sunt anexate. În cazul acceptării parțiale a reclamației, termenul de prescripție își reia cursul pentru acea parte a reclamației care rămâne în litigiu. Sarcina probei primirii reclamației sau răspunsului și cea a restituirii pieselor incumbă părții care invocă aceste fapte. Termenul de prescripție nu se suspendă pentru reclamațiile ulterioare care au același obiect.

§ 5 Acțiunea în justiție prescrisă nu poate fi exercitată, nici chiar sub forma unei cereri reconvenționale sau a unei excepții.

§ 6 De altfel, suspendarea și încetarea termenului de prescripție sunt reglementate de legislația națională.

TITLUL VII

Raporturi între transportatori

ARTICOLUL 61

Distribuirea prețului de transport

§ 1 Orice transportator trebuie să plătească transportatorilor interesați partea care le revine dintr-un preț de transport pe care l-a încasat sau pe care ar fi trebuit să-l încaseze. Modalitățile de plată sunt fixate prin convenție între transportatori.

§ 2 Articolul 6 § 3, Articolul 16 § 3 și Articolul 25 se aplică și în privința raporturilor dintre transportatorii succesivi.

ARTICOLUL 62

Dreptul de regres

§ 1 Transportatorul care a plătit o despăgubire în baza prezentelor Reguli uniforme, are un drept de regres împotriva transportatorilor care au participat la transport în conformitate cu prevederile următoare:

a) transportatorul care a cauzat paguba este singurul răspunzător;

b) atunci când paguba a fost cauzată de mai mulți transportatori, fiecare dintre ei răspunde pentru paguba pe care a cauzat-o; dacă distincția este imposibilă, despăgubirea este repartizată între ei în conformitate cu litera c);

c) dacă nu se poate dovedi care dintre transportatori a cauzat paguba, despăgubirea este repartizată între toți transportatorii care au participat la transport, cu excepția aceluia care demonstrează că paguba nu a fost cauzată de aceștia; repartizarea se face proporțional cu partea din prețul de transport care revine fiecărui transportator.

§ 2 În cazul insolabilității unuia dintre transportatori, partea care îi revenea și care nu este plătită de el este repartizată între toți ceilalți transportatori care au participat la transport, proporțional cu parte din prețul de transport care revine fiecăruia dintre ei.

ARTICOLUL 63

Procedura de regres

§ 1 Temeinicia plății efectuate de către transportatorul care exercită un drept de regres în conformitate cu Articolul 62, nu poate fi contestată de către transportatorul împotriva căruia este exercitat regresul, atunci când despăgubirea a fost fixată de o instanță, iar acestui ultim transportator, corect desemnat, i s-a permis să intervină în proces. Instanța, sesizată prin acțiunea principală în justiție, fixează termenele acordate pentru semnarea chemării în judecată și pentru intervenție.

§ 2 Transportatorul care își exercită dreptul de regres, trebuie să-și formuleze reclamația la una și aceeași instanță pentru toți transportatorii cu care nu a făcut o înțelegere, sub sancțiunea de a-și pierde dreptul de regres împotriva celor pe care nu i-a acționat în judecată.

§ 3 Instanța trebuie să statueze printr-o singură și unică hotărâre asupra tuturor acțiunilor în regres de care este sesizat.

§ 4 Transportatorul care dorește să valorifice dreptul său de regres, poate sesiza instanța statului pe teritoriul căruia unul din transportatorii participanți la transport are sediul principal sau sucursala sau biroul care a încheiat contractul de transport.

§ 5 Atunci când acțiunea în justiție trebuie introdusă împotriva mai multor transportatori, transportatorul reclamant poate alege între instanțele competente în conformitate cu § 4, pe aceea în fața căruia va introduce acțiunea sa în regres.

§ 6 Nu pot fi introduse în instanță acțiuni în regres referitoare la cererea de despăgubire exercitată de persoana în drept la contractul de transport.

ARTICOLUL 64

Convenții referitoare la acțiuni în regres

Transportatorii sunt liberi să convină între ei prevederi care derogă de la Articolele 61 și 62.